

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ГРОШІ ТА КРЕДИТ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 056 «Міжнародні економічні відносини»
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	осінній/весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	8
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	іспит/іспит

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Тищенко Олена Ігорівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри фінансів та банківської справи

посада

tischenko_oi@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-855-96-81

телефон

Viber+380508559681

месенджер

510 ГК,

за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

- Цілі вивчення курсу:** формування у студентів теоретичної і методологічної бази для розуміння системи взаємозв'язків в сфері грошових, валютних і кредитних відносин, а також формування комплексу практичних вмінь та навичок, пов'язаних з аналізом кон'юнктури грошово-кредитного ринку.
- Результати навчання:** Знати: сутність, функції, концепції грошей і кредиту та їх роль у ринковій економіці; закономірності та специфіку функціонування грошового ринку як теоретико-методологічної бази державної монетарної політики; структуру та практичні засади функціонування грошової системи; основи побудови банківської системи та операцій банків; закономірності розвитку і функціонування валютного ринку; причини та закономірності розвитку інфляційних процесів, а також методи державного регулювання інфляції; особливості функціонування та інструментарій небанківських фінансових посередників; цілі та основні напрями діяльності міжнародних валютно-кредитних установ.
- Вміти: здійснювати порівняльний аналіз існуючих теоретичних концепцій та теорій грошей та кредиту; об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються в суспільстві; аналізувати стан та перспективи розвитку системи фінансового посередництва; оцінювати вплив грошово-кредитної сфери на соціально-економічні процеси; аналізувати процеси, що відбуваються на грошово-кредитному ринку, у тому числі щодо грошово-кредитної політики центробанку; використовувати отримані знання у практичній діяльності, зокрема фаховій, а також при здійсненні наукових досліджень.
- Передумови до початку вивчення:** Для вивчення дисципліни "Гроші та кредит" здобувач вищої освіти попередньо має набути програмні результати навчання, пов'язані з основами економіки і фінансів, обліком результатів діяльності господарюючих суб'єктів, основами менеджменту та підприємництва, економічного аналізу статистики.

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання навчальної дисципліни «Гроші та кредит» полягає у систематизації знань студентів та поглиблене вивчення основних теорії грошей та кредиту, оволодіння сучасними прийомами, методами та інструментами грошового обігу, які спрямовані на прийняття найбільш ефективних управлінських рішень із фінансових питань в області управління грошима та кредиту.

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде таких компетентностей:

- критичне осмислення теоретичних засад в галузі грошей і кредиту;
- здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин;
- здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері фінансів та банківської справи;
- здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування з урахуванням ризиків;
- здатність до планування грошової маси на макро- і мікрорівнях, структуру грошового обороту, зрозуміти поняття швидкості грошового обігу;
- здатність усвідомити суть процесу інфляції, механізму його функціонування та наслідків.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
3 семестр				
1.	Сутність і функції грошей	Денна 2/0/2 Заочна 0,25/0/0	Виникнення грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Розвиток форм вартості та гроші. Роль грошей у розширеному відтворенні. Еволюція форм грошей і грошових відносин. Товарні, металеві та паперові гроші. Кредитні та електронні гроші. Суть грошей. Гроші як особливий товар. Функції грошей: міра вартості; засіб обігу; засіб платежу; засіб нагромадження; світові гроші. Зміна економічної ролі золота. Ціна золота та гроші.	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.
2.	Грошовий обіг і грошові потоки	Денна 2/0/2 Заочна 0,25/0/0	Зміст поняття «грошовий обіг». Структура грошового обігу. Готівковий та безготівковий обіг. Грошово-розрахунковий, грошово-кредитний та грошово-фінансовий обіг. Взаємозв'язок грошового обігу з системою ринкових відносин. Основні ринки, що обслуговуються грошовим обігом. Грошові потоки, класифікація та механізм балансування. Закон грошового обігу. Швидкість обігу грошей та фактори, що її визначають. Погляди на характер зміни швидкості обігу грошей. Порядок розрахунку швидкості обігу грошей.	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.
3.	Грошовий ринок	Денна 2/0/2 Заочна 0,25/0/0	Поняття та функції грошового ринку. Канали прямого та опосередкованого фінансування. Основні групи учасників фінансового ринку. Гроші як об'єкт купівлі-продажу. Вартість грошей. Купівельна спроможність грошей як вираження їхньої вартості. Вартість грошей, що нагромаджуються. Ставка відсотка. Номінальна та реальна ставки відсотка та співвідношення між ними. Вартість грошей і час. Вартість грошей з урахуванням фактору ризику.	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.
4.	Грошові системи	Денна 2/0/2 Заочна 0,25/0/0,25	Сутність та механізм функціонування грошової системи, її відмінність від грошового обороту та грошового ринку. Закономірності еволюції грошових систем від саморегульованих систем повноцінних грошей до систем регульованого державою обігу кредитних грошей. Процес формування грошової системи в Україні. Цілі грошово-кредитної політики та адекватні їм інструменти цієї політики. Сутність проблеми монетизації валового внутрішнього продукту в Україні та проблеми монетизації бюджетного дефіциту і шляхи їх вирішення.	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.
5.	Інфляція та грошові реформи	Денна 2/0/2 Заочна 0/0/0,25	Сутність, форми прояву та способи виміру інфляції. Наукові дискусії щодо причин інфляції. Форми інфляції: повзуча інфляція; галопуюча інфляція; гіперінфляція; супергіперінфляція та їх дослідження. Зовнішні ознаки інфляції: відкрита інфляція, прихована інфляція; їхня характеристика.	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			Механізм впливу інфляції на реальну економіку, її економічні та соціальні наслідки. Завдання та механізм державного регулювання інфляції. Основні особливості інфляційного процесу в Україні в перехідний період. Показники вимірювання інфляції: індекс вартості життя; індекс купівельної спроможності; індекс споживчих цін; індекс цін виробника. Сутність, завдання та види грошових реформ. Особливості проведення грошової реформи в Україні.	завдання.
6.	Валютний ринок і валютні системи	Денна 2/0/2 Заочна 0/0/0,25	Поняття валютної системи. Еволюція валютних відносин. Види валютних систем: національна, регіональна, світова. Складові елементи валютних систем. Сучасна світова валютна система та її інститути. Міжнародні ліквідні ресурси. Розвиток європейської валютної системи. Поняття валюти та валютного курсу. Функції валютного курсу. Види та конвертованість валюти. Валютний ринок. Поняття та види валютних операцій. Валютні ризики. Валютне регулювання і валютний контроль. Завдання та методи валютного регулювання. Механізми регулювання валютного курсу, валютна інтервенція, девальвація, ревальвація, котирування валют. Платіжний баланс.	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.
7.	Механізм формування пропозиції грошей та грошово-кредитна політика	Денна 2/0/2 Заочна 0/0/0,25	Сутність попиту на гроші. Попит на гроші і швидкість обігу грошей. Теоретичні моделі попиту на гроші. Цілі, мотиви та чинники, що визначають параметри попиту на гроші. Трансакційний мотив. Попит на гроші і реальні доходи. Очікуваний доход на гроші. Купівельна спроможність грошей. Попит на гроші і норма відсотка. Пропозиція грошей. Суть та механізм формування пропозиції грошей. Роль банківської системи у формуванні пропозиції грошей. Фактори, що визначають зміну пропозиції грошей. Крива пропозиції грошей. Графічна модель грошового ринку. Рівновага на грошовому ринку та відсоток. Наслідки зміни попиту і пропозиції на гроші. Вплив на ринок змін у попиті і пропозиції грошей.	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.
4 семестр				
8.	Теорія грошей	Денна 2/0/2 Заочна 0,25/0/0	Розвиток теорії грошей як процес формування наукових шкіл, течій та теорій. Основні питання та періоди (класичний, кейнсіанський, сучасний) розвитку теорії грошей. Сутність номіналістичної та металеві теорії грошей. Теорія «представницької вартості паперових грошей». Теорія «дестафації» грошей. Формування класичної кількісної теорії грошей та її основні положення. Розвиток поглядів на роль грошей в економіці (Й. Шумпетер, Д.Кейнс).	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.
9.	Сутність і функції кредиту	Денна 2/0/2 Заочна	Кредит як обов'язковий елемент сучасної економіки, як засіб ліквідації невідповідності між часом виробництва, часом обігу	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
		0,25/0/0	грошових коштів та засіб вирішення протиріччя між часовим осіданням коштів і необхідністю їх використання в господарстві.	Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.
10.	Форми, види і роль кредиту. Банківський процент	Денна 2/0/2 Заочна 0,25/0/0	Кредит як економічна категорія і юридичне поняття. Розвиток кредитних відносин. Сутність та функції кредиту. Принципи кредитування. Класифікація кредиту. Форми та види кредиту. Характеристика фінансового, товарного кредитів та кредиту під цінні папери. Роль кредиту в розвитку економіки. Межі кредиту. Теорії кредиту. Природа позичкового відсотка. Відсоток як ціна капіталу та як плата за втрату ліквідності. Види відсотка. Облікова ставка відсотка як інструмент регулювання стану фінансового ринку. Причини коливання ринкової ставки відсотка. Призначення державного, банківського, комерційного та споживчого кредитів.	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.
11.	Фінансові посередники грошового ринку	Денна 2/0/2 Заочна 0,25/0/0,25	Об'єктивні передумови та причини становлення й розвитку фінансово-кредитних установ як посередників на грошовому ринку. Основні напрями діяльності сучасних фінансово-кредитних установ. Види, функції, принципи й типи операцій фінансово-кредитних організацій. Відмінності посередницької діяльності небанківських фінансово-кредитних установ від банківської діяльності. Договірні фінансові посередники. Інвестиційні фінансові посередники. Інвестиційні фонди, їх діяльність в Україні та правове забезпечення. Діяльність договірних посередників. Страхові компанії, страховий бізнес і його розвиток в Україні та правове забезпечення.	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.
12.	Комерційні банки як основна ланка кредитної системи	Денна 2/0/2 Заочна 0/0/0,25	Призначення комерційних банків в умовах ринкових відносин. Класифікація і характеристика комерційних банків. Характеристика комерційних банків за формою власності (акціонерні, кооперативні, державні, муніципальні та ін.). Необхідність об'єднання банків у систему. Економічна сутність банку, визначення сутності банку. Види банків. Активні та пасивні операції банків. Розрахунково-касове обслуговування та операції банків з векселями. Кредитні послуги банків як вид банківських послуг. Система та механізм банківського кредитування. Функції та види банківського кредиту. Характеристика депозитних, депозитарних, інвестиційних, консультаційних та інших послуг банків.	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.
13.	Центральні банки, їх роль в економіці	Денна 2/0/2 Заочна 0/0/0,25	Призначення центрального банку. Роль центрального банку у формуванні пропозиції грошей та їх ціни. Об'єктивність виникнення емісійних банків та створення центральних банків. Співробітництво центральних банків	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			світу та наднаціонального центрального банку. Особливість статусу центрального банку. Незалежність центрального банку від органів державної влади, чинники, що визначають його незалежність. Основні напрями діяльності центрального банку. Основні принципи організації та діяльності НБУ	Тести. Індивідуальні завдання.
14.	Міжнародні фінансово-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	Денна 2/0/2 Заочна 0/0/0,25	Характеристика міжнародних валютно-кредитних установ – Світовий банк, Міжнародний валютний фонд. Необхідність та форми співробітництва міжнародних валютно-кредитних установ з Україною. Цілі та основні напрями діяльності регіональних валютно-кредитних установ – Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк, презентація Банк міжнародних розрахунків та ін.	Презентації. Ділові ігри. Аналіз ситуацій. Практичні завдання. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література

Законодавчі і нормативні матеріали:

1. Конституція України, прийнята Законом від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
3. Про заставу : Закон України від 2.10.1992 р. № 2654-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>
4. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
5. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
6. Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України від 20.09.2001 р. № 2740-III (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Про грошову реформу в Україні : Указ Президента України. Вісник НБУ. 1996. № 5.
8. Про систему валютного регулювання і валютного контролю : Декрет Кабінету Міністрів України № 15-93 від 19.02.1993 р. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/15-93>
9. Положення про порядок видачі банкам банківських ліцензій, письмових дозволів та ліцензій на виконання окремих операцій : Постанова Національного банку № 275 від 17.07.2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1289-05>
10. Про затвердження Змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні від 08.10.2015 № 683: Постанова Національного банку. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0683500-15>
11. Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України : Постанова Національного банку України від 04.12.2015 р. № 863. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=8804895

Основні підручники та навчальні посібники:

1. Вовчак О.Д., Бучко І.Є., Костак З.Р. Гроші та кредит : навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 424 с.
2. Гроші та кредит: теорія і практика (у схемах і таблицях) [Текст] : навч. посіб. / О. В. Шишкіна, М. В. Дубина ; Чернігів. нац. технол. ун-т. – Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2018. – 570 с.
3. Гроші та кредит [Текст] : підручник / [О. В. Дзюблюк та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Олександра Валерійовича Дзюблюка ; Тернопіл. нац. екон. ун-т, Каф. банк. справи. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 891 с.
4. Гроші і кредит [Текст] : навч. посіб. / П. І. Коренюк, Л. В. Коренюк, О. Т. Левандівський ; Дніпров. держ. техн. ун-т, Дніпров. нац. ун-т залізн. трансп. ім. В. Лазаряна, Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. – Кам'янське : ДДТУ, 2019. 401 с.
5. Гроші та кредит [Текст] : навч. посіб. для підгот. здобувачів вищ. освіти за спец. 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / [І. Л. Шевчук та ін.] ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків : Видво Іванченка І. С. – Ч. 1. 2018. 270 с.
6. Гроші та кредит [Текст] : навч.-метод. посіб. / І. О. Чкан ; Тавр. держ. агротехнол. ун-т. – Мелітополь : Вид. будинок Мелітоп. міськ. друк., 2018. – 169 с

7. Коваленко Д.І. Гроші та кредит: теорія і практика: навч. посібник 3-е видання. К.: Центр учбової літератури, 2019. 352 с.
8. Крук О.М., Коритько Т.Ю. Гроші та кредит: навчальний посібник. – Краматорськ: ДДМА, 2019. 239 с.
9. Реверчук С.К. Гроші та кредит : підручник / за ред. С.К. Реверчука. К.: Знання, 2011. 382 с.
10. Тимохова Г.Б. Фінанси, гроші та кредит: посібник для ст-тів ВНЗ. К.: Кондор, 2019. 592 с.

Додаткова

1. Бурковська А.В., Лункіна Т.І. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2014. - 208 с.
2. Гроші та кредит: навч. посіб. / С.М. Колотуха, С.А. Власюк. К.: Знання, 2012. 495 с.
3. Жваненко С.А. Моделі управління позиковими коштами для забезпечення інноваційної діяльності курортно-рекреаційного комплексу / С.А. Жваненко, П.В. Захарченко. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2017. № 11. С. 46–51.
4. Жваненко С.А. Модель оптимальної інвестиційної програми для забезпечення інноваційного розвитку курортно-рекреаційного комплексу. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2017. № 23. С. 170–175.
5. Ковальчук К.Ф., Козенков Д.Є., Момот Ю.Г. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції : навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2013. 150 с.
6. Левченко Л.В. Гроші та кредит: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2011. 224 с.
7. Патица, Н.І. Міжнародні валютно-кредитні відносини: навчальний посібник. К.: Знання, 2012. 566 с.

Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Гроші та кредит» для студентів спеціальності 072 Фінанси банківська справа та страхування / Укладач: Тищенко О.І. – Северодонецьк: Видавництво Східноукраїнського національного університету ім. В.Даля, 2019. – 64 с. електронне видання.
2. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Гроші та кредит» для студентів спеціальності 072 Фінанси банківська справа та страхування / Укладачі: Тищенко О.І. – Северодонецьк: Видавництво Східноукраїнського національного університету ім. В.І. Даля, 2020. – 20 с. електронне видання.
3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Гроші та кредит» для студентів спеціальності 072 Фінанси банківська справа та страхування / Укладачі: Тищенко О.І. – Северодонецьк: Видавництво Східноукраїнського національного університету ім. В.І. Даля, 2021. – 20 с. електронне видання.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

3 семестр

Інструменти і завдання	Кількість балів
Практичні завдання	30
Тести	25
Індивідуальні завдання	15
Іспит	30
Разом	100

4 семестр

Інструменти і завдання	Кількість балів
Практичні завдання	30
Тести	25
Індивідуальні завдання	15
Іспит	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату, що базується на низці внутрішніх положень СНУ ім. В. Даля та вимогах чинного законодавства. Під час вивчення курсу здобувачі виконують різні індивідуальні текстові роботи (виступи, доповіді, реферати, індивідуальні контрольні завдання), які перевіряються на унікальність за допомогою Internet-джерела (Antiplagiarism.net.). До текстових робіт висуваються вимоги, за якими усі запозичення мають бути оформлені за допомогою актуальних посилань на відповідних авторів. Під час складання екзаменаційних тестів списування із будь-яких джерел суворо заборонено.

Завдання і заняття:

Під час викладання курсу використовується студентоцентризований підхід у формі проведення практичних/семінарських занять у малих групах, проблемно-орієнтованої структури лекційного матеріалу, що викладається, та групових/індивідуальних консультації (теоретичних та проектних) за курсом. Активно застосовується форма самопідготовки здобувачів на основі бібліотечних фондів та Інтернет-ресурсів. У межах пропонованого лекційного матеріалу відбувається заохочення здобувачів до самонавчання (позанавчальної роботи) за допомогою проходження спеціальних курсів (on-line / of-line) на навчальних платформах та в інших (ліцензований у встановленому порядку) навчальних закладах. Надання підтверджуючих документів (сертифікатів, дипломів) є підставою для зарахування: 1) певних тем у межах дисципліни із зарахуванням відповідної кількості кредитів (балів); 2) дисципліни загалом за умови, якщо кількість кредитів у документі з позанавчальної роботи дорівнює (або є більшою) за загальну кількість кредитів за дисципліною та співпадіння тематичної структури курсу. Зарахування кредитів за дисципліною відбувається згідно до Положення про порядок зарахування результатів навчання, отриманих в формальній та неформальній освіті, а також визначення та ліквідації академічної різниці у СНУ ім. В. Даля. Заплановані робочою програмою за курсом індивідуальні завдання, реферати, доповіді до семінарів, виступи на практичних заняттях й інші форми індивідуальної роботи мають бути виконані у визначені терміни і оцінені відповідно до шкали, яка подана у програмі. Вимогами до аудиторних занять є: проведення занять на регулярній та своєчасній основі, забезпечення необхідними технічними засобами та роздавальним матеріалом. Відсутність здобувача на заняттях (з будь-яких причин) не звільняє його від вивчення теоретичного матеріалу та виконання практичних завдань. Строки виконання та здачі завдань визначаються індивідуально кожному здобувачеві з урахуванням причин відсутності на заняттях. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність та ін.) терміни можуть бути переглянуті у сторону збільшені за письмовим погодженням з завідуючим кафедрою та деканом факультету.

Поведінка в аудиторії:

На аудиторні заняття здобувачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки. В аудиторії мають зберігатися етичні та взаємоввічливі відносини з дотриманням зворотного зв'язку. Здобувачі під час занять мають бути зосередженими і не заважати викладачеві проводити заняття; вони не повинні залишати аудиторію без звернення до викладача за дозволом. Під час здійснення аудиторного контролю здобувачі мають бути підготовленими у межах теми або всього курсу; розраховувати лише на власні знання; не заважати іншим проходити контрольні заходи; виконувати усі вимоги викладача до поточного та підсумкового контролю знань.